

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 15.11.2011
COM(2011) 758 galīgā redakcija

2011/0344 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**ar ko izveido programmu „Tiesības un pilsonība” laikposmam no 2014. gada līdz
2020. gadam**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2011) 1364 galīgā redakcija}

{SEC(2011) 1365 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Kā tas apstiprināts Stokholmas programmā, brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveide joprojām ir Eiropas Savienības prioritāte. Lai arī šajā jomā jau ir gūti būtiski panākumi, stājoties spēkā Lisabonas līgumam, kā rezultātā Eiropas Savienības Pamattiesību harta kļuva saistoša, Savienība joprojām saskaras ar daudziem izaicinājumiem, piemēram, noteiktu tiesību nepietiekama vai nekonsekventa īstenošana Savienībā vai izpratnes trūkums par noteiktiem Savienības tiesību aktiem kā pilsoņu, tā valsts iestāžu vidū. Pamatrīki ir leģislatīvie un politikas pasākumi, kā arī to saskaņota īstenošana. Finansējums var dot ieguldījumu šīs jomas attīstībā, atbalstot likumdošanu un politikas veidošanu un veicinot tiesību aktu un politikas īstenošanu.

Saskaņā ar paziņojumu „ES budžeta pārskatīšana”¹, esošie finansēšanas instrumenti un izpildes mehānismi tika apskatīti no cita skatu punkta, lai nodrošinātu to, ka galvenā uzmanība tiek vērsta uz Eiropas mēroga pievienoto vērtību un ka tiek veicināta finansēšanas mehānismu racionalizēšana un vienkāršošana. Paziņojumā „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””² Komisija noteica, ka ir nepieciešams vienkāršāks un pārredzamāks budžets, lai pārvarētu problēmas, kas rodas programmu struktūras sarežģītības un lielā programmu skaita dēļ. Tiesību joma tika minēta kā piemērs esošajai sadrumstalotībai, kur vajadzētu rīkoties.

Šajā sakarā un tiecoties panākt vienkāršošanu un racionalizēšanu, programma „Tiesības un pilsonība” turpinās trīs esošās programmas:

- Pamattiesības un pilsonība,
- *Daphne III*,
- Nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmas (PROGRESS) iedaļas „Diskriminācijas apkarošana un dažādība” un „Dzimumu līdztiesība”.

Šo programmu, kuru pamatā ir LESD trešās daļas V sadaļa, apvienošana ļaus panākt visaptverošu pieeju finansēšanai šajā jomā.

Šā priekšlikuma vispārīgais mērķis ir dot ieguldījumu tādas telpas izveidē, kurā tiek atbalstītas un aizsargātas personas tiesības, kas paredzētas Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Jo īpaši šai programmai vajadzētu veicināt tiesības, kas izriet no Eiropas pilsonības, diskriminācijas aizlieguma un sieviešu un vīriešu līdztiesības principiem, tiesībām uz personas datu aizsardzību, bērnu tiesībām, tiesībām, kas izriet no Eiropas tiesību aktiem patērētāju tiesību aizsardzības jomā, un brīvības veikt uzņēmējdarbību iekšējā tirgū.

---

¹ Paziņojums "ES budžeta pārskatīšana", COM (2010) 700 galīgā redakcija, 19.10.2010.

² Komisijas dienestu darba dokuments: Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”: esošā finansēšanas sistēma, turpmākie uzdevumi, apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultāti un galveno horizontālo un nozaru jautājumu dažādie risinājumi, SEC (2011) 868 galīgā redakcija, kas pievienots paziņojumam „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””, COM (2011) 500 galīgā redakcija, 29.6.2011.

Lai tiesības būtu patiesi efektīvas un dotu acīmredzamu labumu pilsoņiem un uzņēmumiem, tiem, kuri šīs tiesības piemēro, tiem, kuri konsultē cilvēkus par viņu tiesībām, un tiem, kuri šīs tiesības izmanto, ir jābūt informētiem par šīm tiesībām, un tās ir jāpiemēro konsekventi un efektīvi visā Savienībā. To var panākt, atbalstot apmācības un izpratnes veidošanas pasākumus, nostiprinot sadarbības tīklus un sekmējot starptautisko sadarbību. Turklāt Eiropas Savienībai ir nepieciešama pamatota analītiskā bāze, lai atbalstītu politikas veidošanu un likumdošanu tiesību un pilsonības jomā.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Sabiedriskā apspriešana ar ieinteresētajām personām par turpmākajām finansēšanas darbībām tiesiskuma, pamattiesību un līdztiesības jomā laikposmam pēc 2013. gada³ tika uzsākta 2011. gada 20. aprīlī. Divus mēnešus tā bija pieejama tiešsaistē un atvērta visām ieinteresētajām juridiskajām un fiziskajām personām. Savus ieteikumus iesniedza 187 dalībnieki, kas pārstāvēja gandrīz visas dalībvalstis un kuru vidū bija daudzas NVO.

Dalībnieki pozitīvi vērtēja programmu politikas mērķus un apstiprināja, ka to jomām ir nepieciešams finansējums. Tika apstiprināta Eiropas mēroga pievienotā vērtība un netika noteikta neviena joma, kurā finansējums būtu jāpārtrauc. Tika apstiprināta nepieciešamība vienkāršot un uzlabot procedūras, un uz lielāko daļu ierosināto pasākumu reakcija bija pozitīva, tostarp attiecībā uz programmu skaita samazināšanu un procedūru vienkāršošanu.

Ieinteresētās personas atzinīgi vērtēja finansēšanas darbības, piemēram, labas prakses apmaiņu, profesionāļu apmācību, informēšanas un izpratnes veidošanas darbības, atbalsts sadarbības tīkliem, pētījumiem utt. Visa veida darbības, kas guva dalībnieku atzinību, ir skaidri noteiktas priekšlikuma 5. pantā. Dalībnieki piekrita Komisijas priekšlikumiem par personām, kas būtu piemērotas finansējuma saņemšanai, un finansēšanas mehānismu veidiem, kurus varētu izmantot.

2.2. Ietekmes novērtējums

Viens ietekmes novērtējums tika veikts attiecībā uz turpmākajām finansēšanas darbībām visā tiesiskuma, tiesību un līdztiesības jomā, kura pašlaik sastāv no sešām programmām⁴. Šis ietekmes novērtējums ir būtisks abiem priekšlikumiem – programmai „Tiesiskums” un programmai „Tiesības un pilsonība”. Ietekmes novērtējuma pamatā ir esošo programmu starpposma izvērtējumi⁵, kas apstiprināja vispārējo lietderību un efektivitāti, taču tajos tika

---

³ http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0010_en.htm

⁴ Programma „Civiltiesības” (*JCIV*), programma „Krimināltiesības” (*JPEN*), programma „Pamattiesības un pilsonība” (*FRC*), *Daphne III* programma (*DAP*), programma „Narkotiku apkarošana un informēšana par tām” (*DPIP*) un programmas „Nodarbinātība un sociālā solidaritāte” (*PROGRESS*) sadaļas „Diskriminācijas novēršana un daudzveidība” un „Dzimumu līdztiesība”.

⁵ Starpposma izvērtējuma ziņojums par gūtajiem rezultātiem un finansēšanas programmas „Civiltiesības” izpildes kvalitātes un kvantitātes aspektiem, COM (2011) 351 galīgā redakcija, 15.6.2011.; programmas „Krimināltiesības” starpposma novērtējuma ziņojums, COM (2011) 255 galīgā redakcija, 11.5.2011.; programmas „Pamattiesības un pilsonība” (2007–2013) starpposma novērtējuma ziņojums, COM (2011) 249 galīgā redakcija, 5.5.2011.; ziņojums par starpposma novērtējumu „*Daphne III*” programmai 2007.–2013. gadam, COM (2011) 254 galīgā redakcija, 11.5.2011.; ziņojums „Īpašās

noteiktas arī dažas nepilnības un uzlabojumu iespējas. Ietekmes novērtējumā tika izskatīti trīs risinājumi.

A risinājums: saglabāt sešas programmas un risināt dažas no noteiktajām problēmām, veicot izmaiņas programmu iekšējā pārvaldībā. Dažus jautājumus varētu risināt, uzlabojot pārvaldību un veicinot stingru sinerģiju starp programmām. Tomēr galvenais problēmu cēlonis, t.i., programmu lielais skaits, netiks tieši risināts un attiecīgi uzlabojumi, kas jāsasniedz ar šo risinājumu, būtu nelieli.

B risinājums: saglabāt visus A risinājuma pasākumus un papildus apvienot esošās sešas programmas divās programmās. Šis risinājums sniegtu elastību fondu izmantošanā un politikas gada prioritāšu risināšanā. Tā rezultātā tiktu panākta programmu būtiska vienkāršošana (gan finansējuma saņēmējiem, gan administrācijai) un lielāka efektivitāte, jo būtu nepieciešams ievērojami mazāks procedūru skaits. Tiktu uzlabota arī programmu lietderība, jo fondu sadrumstalotības un izkliedētības problēmu varētu labāk risināt divu programmu ietvaros. Atbrīvotos cilvēkresursi, jo mazāks procedūru skaits samazinātu administratīvo slogu, un šos cilvēkresursus varētu piesaistīt darbībām, lai uzlabotu programmu lietderību (rezultātu izplatīšana, pārraudzība, informācijas sniegšana utt.).

C risinājums: īstenot tikai vienu programmu. Šis risinājums ir vērsts uz visām problēmām, ko rada daudzie juridiskie instrumenti un palielinātais administratīvais slogs saistībā ar daudzu programmu pārvaldību. Tomēr juridisku ierobežojumu dēļ šīs programmas darbības joma nespētu aptvert visu politikas jomu vajadzības pēc finansējuma. Būtu jāizdara izvēle starp tiesiskuma jomu un tiesību un pilsonības jomu. Lai arī šis risinājums var sniegt maksimālu ietekmi no pārvaldības viedokļa, tomēr tas nespētu pietiekamā apmērā risināt politikas prioritātes un politikas jomas vajadzības kopumā.

Pamatojoties uz risinājumu analīzi un salīdzinājumu, **sekmīgākais risinājums ir divu programmu īstenošana, kas varētu aptvert visu politikas jomu vajadzības pēc finansējuma (B risinājums)**. Salīdzinājumā ar *status quo* risinājumu, B risinājumam ir acīmredzamas priekšrocības un nav nekādu trūkumu. A risinājums nav tik izdevīgs kā B risinājums, un C risinājums piedāvā tikai daļēju politikas jomu aptvērumu, kas padara šo risinājumu nepiemērotu.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. panta 2. punkts, 21. panta 2. punkts, 114., 168., 169. un 197. pants. Šo pantu izmantošana ir nepieciešama, lai turpinātu atbalstīt politikas virzienus, kas ir izstrādāti un tiek īstenoti trijās esošajās programmās, un tā neparedz paplašināt darbības uz jaunām politikas jomām. Tas, ka tiek izmantots vairāk nekā viens pants, ir nepieciešams, lai visaptverošā veidā sasniegtu programmas vispārīgos mērķus un pieņemtu vienkāršāku un efektīvāku pieeju finansēšanai. Šo pantu izmantošana nodrošina vajadzīgo juridisko pamatu ierosinātajām darbībām un tādēļ nav nepieciešams piemērot LESD 352. pantu.

19. panta 2. punktā paredzēts, ka var pieņemt veicināšanas pasākumus nolūkā atbalstīt dalībvalstu rīcību, lai cīnītos pret diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes,

---

programmas „Narkomānijas novēršana un informēšana par narkomāniju” (NNINP) 2007.–2013. gadam starpposma izvērtējums”, COM (2011) 246 galīgā redakcija, 5.5.2011.

relīģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, tostarp tādas darbības, kas veicina sieviešu un vīriešu līdztiesību un atbalsta bērnu tiesības.

21. panta 2. punktā paredzēts, ka Savienība var pieņemt pasākumus, lai sekmētu pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs. Uz darbībām, kuru mērķis ir informēt pilsoņus un iestādes par tiesībām uz diplomātisko un konsulāro aizsardzību un balsstiesībām, arī var attiecināt šo pantu, jo šīs tiesības faktiski veicina pilsoņu tiesību brīvi pārvietoties izmantošanu.

114. pantā paredzēta to tiesību aktu tuvināšana, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību. Papildus 114. pantā paredzētajai tiesību aktu tuvināšanai, 169. pantā paredzēts, ka var pieņemt pasākumus, kas atbalsta un papildina dalībvalstu politiku un nodrošina tās pārraudzību, lai nodrošinātu patērētāju veselības, drošības un ekonomisko interešu aizsardzību, kā arī atbalstītu viņu tiesības gūt informāciju, izglītību un apvienoties, lai aizstāvētu savas intereses. Abi noteikumi var kalpot par pamatu tam, lai finansētu darbības saistībā ar patērētāju un līgumtiesību jautājumiem. Patērētāju tiesību aizsardzība augstā līmenī un līgumtiesību izstrāde nolūkā veicināt pārrobežu darījumus radīs nepieciešamos apstākļus, lai Savienības pilsoņi varētu izmantot savas tiesības arī pāri robežām.

168. pantā paredzēts nodrošināt augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni un Savienības rīcību, kas papildina dalībvalstu politiku un ir vērsta uz to, lai veiktu slimību profilaksi un novērstu draudus fiziskajai un garīgajai veselībai. Vardarbība pret bērniem ir draudi bērnu fiziskajai un garīgajai veselībai, un bieži šiem draudiem ir pārrobežu raksturs. Bērni ir visneaizsargātākie iedzīvotāji un viņiem vajadzīgs augstāks aizsardzības līmenis pret šiem draudiem viņu fiziskajai un garīgajai veselībai. Vardarbība pret sievietēm arī ir būtisks drauds no šīs vardarbības cietušo fiziskajai un garīgajai veselībai, kam vajadzīgs augsts aizsardzības līmenis.

197. pants ļauj atbalstīt dalībvalstis Savienības tiesību aktu īstenošanā, veicinot informācijas apmaiņu vai atbalstot mācību programmas. Šis noteikums ir jo īpaši svarīgs jomās, kurās nozīmīga loma ir valsts iestādēm, piemēram, pamattiesību, pilsonības un datu aizsardzības jomā.

Ierosinātajās finansēšanas darbībās ir ņemti vērā Eiropas mēroga pievienotās vērtības un subsidiaritātes principi. Finansējums no Savienības budžeta ir vērsts uz darbībām, kuru mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, savukārt Savienības dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Šajā regulā paredzētās darbības veicina to, ka *acquis* tiek piemērots efektīvāk, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu visā Savienībā. Eiropas Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstis, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai. Tiks atbalstīta pamatota analītiskā bāze politikas virzienu atbalstam un attīstībai. Eiropas Savienības dalība ļauj šīs darbības konsekventi īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomradītus ietaupījumus.

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo tajā ir paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams noteiktā mērķa sasniegšanai Eiropas līmenī, un šim nolūkam vajadzīgie pasākumi.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nepieciešamais finansējums, lai programmu „Tiesības un pilsonība” īstenotu laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ir EUR 439 miljoni (patreizējās cenās).

5. PRIEKŠLIKUMA GALVENIE ASPEKTI

Ierosinātās pieejas mērķis ir apvienot finansēšanas procedūru vienkāršošanu, kā to lūdza visas iesaistītās personas, ar pieeju, kas vairāk vērsta uz rezultātiem. Šīs pieejas galvenie elementi ir šādi.

- Priekšlikumā tiek noteikti vispārīgie un konkrētie mērķi, kas jāasniedz ar programmu (3. un 4. pants) un darbības jomas, kurām programma pievērsīs galveno uzmanību (5. pants). Vispārīgajos un konkrētajos mērķos tiek noteikta programmas darbības joma (politikas jomas), savukārt darbību veidi ir saistīti ar finansējumu, tie ir piemērojami visām attiecīgajām politikas jomām un horizontālā izklāstā tie nosaka rezultātus, ko var sasniegt, izmantojot finansējumu. Vienlaikus tajos tiek noteikts, kad finansējumam patiesi var būt pievienotā vērtība politikas mērķu sasniegšanā. Īstenojot šo regulu, Komisija katru gadu noteiks finansējuma prioritātes attiecīgajās politikas jomās. Programmā var izmantot visus finanšu instrumentus, kas paredzēti Finanšu regulā. Piedalīties var visas juridiskās personas, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs vai trešajā valstī, kura piedalās programmā, un attiecībā uz piekļuvi programmai nav nekādu citu ierobežojumu. Šī struktūra ļauj vienkāršot programmu, kā arī ļauj to labāk mērķtiecīgi virzīt uz politikas vajadzībām un attīstību. Turklāt tā rada stabilu vidi izvērtējumam, jo konkrētie mērķi ir tieši saistīti ar izvērtēšanas rādītājiem, kas būs nemainīgi visā programmas darbības laikā un tiks uzraudzīti un regulāri vērtēti. Tiek ieteikts nerezervēt konkrētas summas atsevišķām programmas politikas jomām, lai panāktu elastību un uzlabotu programmas ieviešanu.

- Kā trešās valstis var piedalīties EEZ valstis, pievienošanās un kandidātvalstis un iespējamās kandidātvalstis. Citas trešās valstis, jo īpaši valstis, kurās tiek īstenota Eiropas kaimiņattiecību politika, var iesaistīties programmas darbībās, ja tas kalpo šo darbību mērķim.

- Programmas gada prioritātes tiks noteiktas gada darba programmā. Tā kā tas paredz izdarīt no politikas atkarīgu izvēli, par gada darba programmu ir jāsaņem dalībvalstu pārstāvju komitejas atzinums saskaņā ar konsultēšanās procedūru.

- Pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi, Komisija programmas īstenošanai var izmantot esošu izpildaģentūru, kā tas paredzēts Padomes Regulā (EK) Nr. 58/2003 (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko izveido programmu „Tiesības un pilsonība” laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 19. panta 2. punktu, 21. panta 2. punktu, 114., 168., 169. un 197. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības pamatā ir brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas princips un tiesiskuma princips, un šie principi ir dalībvalstīm kopīgi. Katram Savienības pilsonim ir tiesības, kas noteiktas Līgumā. Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kas, stājoties spēkā Lisabonas līgumam, kļuva saistoša visā Savienībā, ir atspoguļotas tās pamattiesības un pamatbrīvības, ko personas var baudīt Savienībā. Lai tās patiesi darbotos, minētās tiesības būtu jānostiprina un jāievēro. Būtu jāgarantē iespējas pilnībā izmantot šīs tiesības un būtu jānovērš jebkādi šķēršļi, kas to kavētu.
- (2) Stokholmas programma⁶ atkārtoti apstiprina to, ka brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveide ir prioritāte, un kā vienu no savām politiskajām prioritātēm norāda tiesību Eiropas izveidošanu. Finansējums tiek noteikts par vienu no būtiskākajiem rīkiem, lai veiksmīgi īstenotu Stokholmas programmas politiskās prioritātes.

---

⁶ OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

- (3) Pilsoņiem vajadzētu būt iespējai pilnībā izmantot tās tiesības, kas izriet no Savienības pilsonības. Viņiem vajadzētu būt iespējai izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties un pastāvīgi uzturēties Savienībā, tiesībām balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanās, tiesības uz konsulāro aizsardzību, tiesībām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentam. Viņiem vajadzētu justies ērti, dzīvojot, ceļojot un strādājot citā dalībvalstī, un būt pārliecinātiem, ka viņu tiesības tiek aizsargātas neatkarīgi no tā, kurā vietā Savienībā viņi atrodas.
- (4) Pilsoņiem un uzņēmumiem vajadzētu spēt pilnībā izmantot iespējas, ko nodrošina iekšējais tirgus. Patērētājiem vajadzētu būt iespējai izmantot tās tiesības, kas izriet no tiesību aktiem patērētāju tiesību aizsardzības jomā, un uzņēmumiem vajadzētu saņemt atbalstu, izmantojot brīvību veikt uzņēmējdarbību iekšējā tirgū. Instrumentu izstrāde līgumtiesību un patērētāju tiesību aizsardzības jomā sniedz praktiskus risinājumus uzņēmumiem un patērētājiem, lai risinātu pārrobežu problēmas, un to mērķis ir piedāvāt plašākas izvēles iespējas un samazināt izmaksas, slēdzot līgumus ar partneriem citā dalībvalstī, vienlaikus sniedzot augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību.
- (5) Visām dalībvalstīm ir kopīgas šādas vērtības: diskriminācijas aizliegums dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, kā arī sieviešu un vīriešu līdztiesība. Cīņa pret visiem diskriminācijas veidiem ir pastāvīgs mērķis, kura sasniegšanai nepieciešama saskaņota rīcība, tostarp finansējuma piešķiršanā.
- (6) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību darbību 8. un 10. pantu programmai visās tās darbībās būtu jāatbalsta šādi mērķi: sieviešu un vīriešu līdztiesība un diskriminācijas aizliegums. Lai spriestu par to, kādā veidā programmas darbības risina dzimumu līdztiesības un diskriminācijas aizlieguma jautājumus, būtu jāveic regulāra uzraudzība un izvērtēšana.
- (7) Vardarbība pret sievietēm visās tās izpausmēs ir pamattiesību pārkāpums un būtisks drauds veselībai. Šāda vardarbība ir novērojama visā Savienībā un ir nepieciešama saskaņota rīcība, lai vērstos pret to. Rīcība vardarbības pret sievietēm apkarošanai veicina sieviešu un vīriešu līdztiesību.
- (8) Līgumā ir noteikts, ka Savienībai ir jāveicina bērnu tiesību aizsardzība saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta trešo daļu, vienlaikus apkarojot diskrimināciju. Bērni ir neaizsargāti, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības apstākļos, invaliditātes dēļ vai noteiktās situācijās, kurās tie tiek pakļauti īpašam riskam. Būtu jārīkojas, lai veicinātu bērnu tiesības un pastiprinātu viņu aizsardzību pret kaitējumu un vardarbību, kas rada draudus viņu fiziskajai vai garīgajai veselībai.
- (9) Būtu jāturpina efektīvi aizsargāt personas datus, ņemot vērā nepārtraukto tehnoloģiju attīstību un globalizāciju. Savienības tiesiskais regulējums datu aizsardzības jomā visā Eiropas Savienībā būtu jāpiemēro efektīvi un konsekventi. Lai to panāktu, Savienībai vajadzētu būt iespējai atbalstīt dalībvalstu centienus minētā tiesiskā regulējuma īstenošanā.
- (10) Komisijas Paziņojumā par stratēģiju „Eiropa 2020”⁷ tika noteikta stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Atbalstīt un veicināt personu tiesības Savienībā, vērsties pret

---

⁷ COM (2010) 2020 galīgā redakcija, 3.3.2010.

diskrimināciju un nevienlīdzību un veicināt pilsonību – tas viss kalpo tam, lai veicinātu stratēģijas „Eiropa 2020” konkrēto mērķu un pamatiniciatīvu īstenošanu.

- (11) Pieredze darbībās Savienības līmenī ir parādījusi, ka šo mērķu sasniegšanai praksē ir nepieciešams apvienot instrumentus, tostarp tiesību aktus, politikas iniciatīvas un finansējumu. Finansējums ir būtisks rīks, kas papildina likumdošanas pasākumus. Tādēļ būtu jāizveido finansējuma programma. Komisijas Paziņojumā par budžetu stratēģijai „Eiropa 2020”⁸ tika uzsvērtā nepieciešamība racionalizēt un vienkāršot Savienības finansējumu. Finansējuma faktisku vienkāršošanu un efektīvu pārvaldību var panākt, samazinot programmu skaitu un racionalizējot, vienkāršojot un saskaņojot finansēšanas noteikumus un procedūras.
- (12) Atsaucoties uz nepieciešamību vienkāršot un uzlabot finansēšanas pārvaldību, ar šo regulu izveido programmu „Tiesības un pilsonība”, lai tiktu turpinātas un attīstītas tās darbības, ko līdz šim īstenoja saskaņā ar trim programmām, kas izveidotas ar Padomes Lēmumu 2007/252/TI (2007. gada 19. aprīlis), ar ko laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam izveido īpašu programmu „Pamattiesības un pilsonība” kā daļu no vispārējās programmas „Pamattiesības un tiesiskums”⁹; Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 779/2007/EK (2007. gada 20. jūnijs), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no Vispārējās programmas Pamattiesības un tiesiskums izveido īpašu programmu, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm un lai aizsargātu cietušos un riska grupas (programma *Daphne III*)¹⁰; un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1672/2006/EK (2006. gada 24. oktobris), ar ko izveido Kopienas Nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmu – PROGRESS¹¹, iedaļām „Dzimumu līdztiesība” un „Diskriminācijas apkarošana un dažādība”.
- (13) Komisijas Paziņojumos „ES budžeta pārskatīšana”¹² un „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”” tika uzsvērts tas, cik būtiski ir vērst uzmanību uz darbībām ar acīmredzamu Eiropas mēroga pievienoto vērtību, piemēram, kur Savienības dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Darbībām saskaņā ar šo regulu vajadzētu dot ieguldījumu, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu. Finansēšanas darbībām vajadzētu veicināt arī to, ka tiks panāktas visu iesaistīto personu efektīvākas un labākas zināšanas par Savienības tiesību aktiem un politiku, un nodrošināta pamatota analītiskā bāze Savienības tiesību aktu un politiku atbalstam un izstrādei. Savienības dalība ļauj minētās darbības konsekventi īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomrādītus ietaupījumus. Turklāt Eiropas Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstis, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai.
- (14) Lai īstenotu pareizas finanšu pārvaldības principu, šajā regulā būtu jāparedz atbilstīgi rīki, lai novērtētu tās izpildes rezultātus. Šim nolūkam tajā būtu jānosaka vispārīgi un konkrēti mērķi. Lai novērtētu šo konkrēto mērķu sasniegšanas pakāpi, būtu jānosaka rādītāju kopums, kas būtu spēkā visu programmas darbības laiku.

⁸ COM (2011) 500, 29.6.2011.

⁹ OV L 110, 27.4.2007., 33. lpp., kļūdu labojums OV L 141, 2.6.2007.

¹⁰ OV L 173, 3.7.2007., 19. lpp.

¹¹ OV L 315, 15.11.2006., 1. lpp.

¹² COM (2010) 700, 19.10.2010.

- (15) Šajā regulā tiek noteikts finansējums daudzgadu programmai, kas XX Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību 17. punkta nozīmē ir galvenais atsaucis punkts budžeta iestādei ikgadējās budžeta procedūras laikā.
- (16) Šī regula būtu jāīsteno, pilnībā ņemot vērā Regulu (ES, Euratom) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam. Jo īpaši tajā būtu jāizmanto vienkāršošanas rīki, kas paredzēti minētajā regulā. Turklāt kritērijiem atbalstāmo darbību noteikšanai vajadzētu būt vērīgiem uz to, lai noteiktu pieejamos finanšu līdzekļus tām darbībām, kurām ir vislielākā ietekme no nospraustā politikas mērķa viedokļa.
- (17) Attiecībā uz gada darba programmu pieņemšanu būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāpiemēro saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu¹³. Ņemot vērā attiecīgās ikgadējās summas, ietekmi uz budžetu var uzskatīt par nebūtisku. Tādēļ būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra.
- (18) Lai nodrošinātu to, ka līdzekļi no Savienības budžeta tiek iedalīti efektīvi, būtu jātiecas pēc saskaņības, papildināmības un sinerģijas starp finansēšanas programmām, kas atbalsta politikas jomas, nodrošinot ciešas saiknes starp tām, jo īpaši starp šo programmu un programmu „Tiesiskums”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁴, programmu „Eiropa pilsoņiem”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁵ un programmām šādās jomās: iekšlietas; nodarbinātība un sociālie jautājumi; veselības un patērētāju tiesību aizsardzība; izglītība, arodniecība, jaunatne un sports; informācijas sabiedrība; paplašināšanās, jo īpaši ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu¹⁶ un fondiem, kas darbojas saskaņā ar vienoto stratēģisko satvaru (VSS fondi).
- (19) Visā izdevumu ciklā Savienības finanšu intereses būtu jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp nelikumību novēršanu, atklāšanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izlietoto līdzekļu atgūšanu, un vajadzības gadījumā – soda naudas. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) ir pilnvarots veikt pārbaudes un apskates uz vietas pie saimnieciskās darbības subjektiem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums saskaņā ar Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96¹⁷ paredzētajām procedūrām, lai noskaidrotu, vai saistībā ar dotācijas līgumu vai dotācijas lēmumu, vai līgumu, kas attiecas uz Savienības finansējumu, nav notikusi krāpšana, korupcija vai citas nelikumīgas darbības, kas skar Eiropas Savienības finansiālās intereses.
- (20) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, izveidot telpu, kurā tiek atbalstītas un aizsargātas personas tiesības, kas paredzētas Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto

¹³ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

¹⁴ OV L XX, XX.XX.XXXX., XX. lpp.

¹⁵ OV L XX, XX.XX.XXXX., XX. lpp.

¹⁶ OV L XX, XX.XX.XXXX., XX. lpp.

¹⁷ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Programmas izveide un termiņš

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības programmu „Tiesības un pilsonības”, turpmāk “programma”
2. Šī programma attiecas uz laikposmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

2. pants

Eiropas mēroga pievienotā vērtība

No programmas finansē darbības, kurām ir Eiropas mēroga pievienotā vērtība. Šim nolūkam Komisija nodrošina, ka finansējumam izvēlētās darbības ir paredzētas, lai sasniegtu rezultātus ar Eiropas mēroga pievienoto vērtību, un uzraudzīs, vai Eiropas mēroga pievienotā vērtība faktiski tika iegūta, pateicoties no programmas finansēto darbību galarezultātiem.

3. pants

Vispārīgie mērķi

Programmas vispārīgais mērķis ir dot ieguldījumu tādas telpas izveidē, kurā tiek atbalstītas un aizsargātas personas tiesības, kas paredzētas Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

4. pants

Konkrētie mērķi

1. Lai sasniegtu 3. pantā noteikto vispārīgo mērķi, programmai ir šādi konkrētie mērķi:
  - a) veicināt to tiesību izmantošanu, kas izriet no Savienības pilsonības;
  - b) atbalstīt diskriminācijas aizlieguma principu efektīvu īstenošanu, tostarp attiecībā uz diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, kā arī atbalstīt sieviešu un vīriešu līdztiesību, invalīdu un vecu ļaužu tiesības;
  - c) nodrošināt personas datu aizsardzību augstā līmenī;
  - d) veicināt bērnu tiesību ievērošanu;
  - e) dot tiesības patērētājiem un uzņēmumiem iekšējā tirgū pārdot un pirkt, savstarpēji uzticoties, nostiprinot tās tiesības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem patērētāju

tiesību aizsardzības jomā, un atbalstot uzņēmējdarbības brīvību iekšējā tirgū, veicot pārrobežu darījumus.

2. Lai novērtētu 1. punktā minēto mērķu sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītājs ir Eiropas mēroga izpratne par to, kā tiek ievērotas, izmantotas un īstenotas šīs tiesības un sūdzību skaits.

5. pants Darbības

1. Lai sasniegtu 3. un 4. pantā noteiktos mērķus, programmas darbības ir vērstas uz šādām darbības jomām:
  - a) stiprināt sabiedrības izpratni un zināšanas par Savienības tiesību aktiem un politikas virzieniem;
  - b) atbalstīt Savienības tiesību aktu un politikas virzienu īstenošanu dalībvalstīs;
  - c) veicināt pārrobežu sadarbību un sekmēt savstarpējo informētību un savstarpējo uzticēšanos starp visām iesaistītajām ieinteresētajām personām;
  - d) uzlabot zināšanas un izpratni par iespējamiem jautājumiem, kas ietekmē to tiesību izmantošanu un tos principus, kas garantēti Līgumā, Pamattiesību hartā un Savienības sekundārajos tiesību aktos, ar mērķi nodrošināt uz pierādījumiem balstītu politikas veidošanu un likumdošanu.
2. No programmas cita starpā finansē šādus darbību veidus:
  - a) analītiskas darbības, piemēram, datu un statistikas datu vākšana; kopējas metodoloģijas un, vajadzības gadījumā, rādītāju vai kritēriju izstrāde; pētījumi, izpēte, analīze un apskati; izvērtējumi un ietekmes novērtējumi; norāžu, ziņojumu un izglītojošu materiālu izstrāde; uzraudzība un izvērtējums, kā tiek transponēti un piemēroti Savienības tiesību akti un īstenoti Savienības politikas virzieni; darba grupas, semināri, ekspertu sanāksmes, konferences;
  - b) mācību pasākumi, piemēram, darbinieku apmaiņa, darba grupas, semināri, pasniedzēju apmācība, tiešsaistes vai cita veida mācību moduļu izstrāde;
  - c) savstarpēja mācīšanās, sadarbība, izpratnes veidošanas un izplatīšanas darbības, piemēram, labas prakses, inovatīvu pieeju un pieredzes apzināšana un apmaiņa, salīdzinošas izvērtēšanas organizēšana; konferenču un semināru organizēšana; izpratnes veidošanas un informācijas kampaņu, kampaņu un pasākumu plašsaziņas līdzekļos organizēšana, tostarp korporatīvā komunikācija par Eiropas Savienības politiskajām prioritātēm; materiālu vākšana un publicēšana, izplatot informāciju un programmas rezultātus; sistēmu un rīku, kuros izmanto informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, izstrāde, izmantošana un uzturēšana;
  - d) atbalsts galvenajiem dalībniekiem, piemēram, atbalsts dalībvalstīm, tām īstenojot Savienības tiesību aktus un politiku; atbalsts galvenajiem Eiropas līmeņa sadarbības tīkliem, kuru darbība ir saistīta ar programmas mērķu īstenošanu; Eiropas līmeņa

sadarbības tīklu veidošana starp specializētām struktūrām un organizācijām, valstu, reģionu un vietējām iestādēm; ekspertu sadarbības tīklu finansēšana; Eiropas līmeņa novērošanas punktu finansēšana.

6. pants Līdzdalība

1. Programma ir atvērta visām publiskām un/vai privātām struktūrām un personām, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību:
  - a) dalībvalstīs;
  - b) EBTA valstīs, kas ir EEZ līguma dalībnieces saskaņā ar EEZ līgumā paredzētajiem nosacījumiem;
  - c) pievienošanās valstīs, kandidātvalstīs un iespējamās kandidātvalstīs saskaņā ar vispārējiem principiem un vispārējiem noteikumiem un nosacījumiem, kuri paredzēti pamatnolīgumos, kas noslēgti ar šīm valstīm to līdzdalībai Savienības programmās.
2. Publiskās un/vai privātās struktūras un personas, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību citās trešajās valstīs, jo īpaši valstīs, kurās tiek īstenota Eiropas kaimiņattiecību politika, var iesaistīties programmas darbībās, ja tas kalpo šo darbību mērķim.
3. Saskaņā ar programmu Komisija var sadarboties ar starptautiskām organizācijām, kas darbojas jomās, uz kurām attiecas programma, piemēram, Eiropas Padomi, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) un Apvienoto Nāciju Organizāciju. Programma ir atvērta minētajām starptautiskajām organizācijām.

7. pants Budžets

1. Programmas īstenošanai paredzētais finansējums ir EUR 439 miljoni.
2. Programmas finanšu piešķirums var segt arī izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kas vajadzīgas programmas pārvaldībai un tās mērķu sasniegšanai; jo īpaši izdevumus pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informēšanas un saziņas darbībām, tostarp korporatīvo komunikāciju par Eiropas Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl tās ir saistītas ar šīs regulas vispārīgajiem mērķiem, izdevumus saistībā ar IT tīkliem, kas paredzēti galvenokārt informācijas apstrādei un apmaiņai, un par visiem citiem tehniskā un administratīvā atbalsta izdevumiem, kas radušies Komisijai, pārvaldot programmu.
3. Budžeta lēmējinstītūcija apstiprina pieejamās gada apropriācijas, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. XX/XX (... gada ...), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

8. pants
Īstenošanas pasākumi

1. Komisija īsteno Savienības finansiālo atbalstu saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam.
2. Lai īstenotu programmu, Komisija pieņem gada darba programmas īstenošanas aktu veidā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.
3. Gada darba programmās nosaka pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanai, uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus prioritātes un visus pārējos elementus, kas noteikti Regulā (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam.

9. pants
Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

10. pants
Papildināmība

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina vispārēju saskanību, papildināmību un sinerģiju ar pārējiem Savienības instrumentiem, cita starpā ar programmu „Tiesiskums”, programmu „Eiropa pilsoņiem” un programmām šādās jomās: iekšlietas; nodarbinātība un sociālie jautājumi; veselības un patērētāju tiesību aizsardzība; izglītība, arodmācība, jaunatne un sports; informācijas sabiedrība; paplašināšanās, jo īpaši ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu un fondiem, kas darbojas saskaņā ar vienoto stratēģisko satvaru (VSS fondi).
2. Programmas finansējumu var izmantot kopā ar citiem Savienības instrumentiem, jo īpaši programmu „Tiesiskums”, lai īstenotu darbības, kas atbilst abu programmu mērķiem. Darbībai, kurai piešķirts finansējums no programmas, var piešķirt finansējumu arī no programmas „Tiesiskums” – ar nosacījumu, ka finansējums nesegs vienus un tos pašus izmaksu posteņus

11. pants
Savienības finansiālo interešu aizsardzība

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finansiālās intereses tiek aizsargātas, piemērojot aizsargpasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un preventīvus sodus.

2. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, revidēt visus dotāciju saņēmējus, līgumslēdzējus un apakšuzņēmējus, kuri programmas ietvaros ir saņēmuši Savienības līdzekļus.

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas attiecībā uz uzņēmējiem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums, saskaņā ar Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 noteiktajām procedūrām, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju nolīgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, kas attiecas uz Savienības finansējumu, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Eiropas Savienības finansiālās intereses.

Neskarot pirmo un otro daļu, sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, dotāciju nolīgumos un dotāciju lēmumos, un līgumos, kas izriet no šīs regulas īstenošanas, nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un OLAF pilnvaras veikt šādas revīzijas, inspekcijas un pārbaudes uz vietas.

12. pants

Uzraudzība un izvērtēšana

1. Komisija regulāri uzrauga programmu, lai sekotu, kā tiek īstenotas tās darbības, ko veic saskaņā ar programmu darbības jomās, kuras minētas 5. panta 1. punktā, un kā tiek sasniegti konkrētie mērķi, kas minēti 4. pantā. Uzraudzība dod arī iespēju novērtēt veidu, kādā programmas darbībās tiek risināti dzimumu līdztiesības un diskriminācijas aizlieguma jautājumi. Vajadzības gadījumā rādītāji jāsadala atsevišķos rādītājos par dzimumu, vecumu un invaliditāti.
2. Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei:
  - a) vēlākais līdz 2018. gada vidum - starpposma novērtējuma ziņojumu;
  - b) *ex post* novērtējuma ziņojumu.
3. Starpposma novērtējuma ziņojumā atspoguļo programmas mērķu sasniegšanu, līdzekļu izmantošanas efektivitāti un programmas Eiropas mēroga pievienoto vērtību, lai noteiktu, vai pēc 2020. gada ir jāatjauno, jāmaina vai jāpārtrauc finansējums tajās jomās, uz kurām attiecas programma. Tajā atspoguļo arī programmas vienkāršošanas iespējas, tās iekšējo un ārējo saderību, kā arī to, vai visi mērķi un darbības joprojām ir būtiski. Tajā ņem vērā 13. pantā minēto programmu *ex post* novērtējumu rezultātus.
4. *Ex post* novērtējumā atspoguļo programmas ilgtermiņa ietekmi un programmas rezultātu ilgtspēju, ar mērķi ņemt to vērā lēmumā par turpmāku programmu.

13. pants

Pārejas pasākumi

Darbības, kas uzsāktas pirms 2014. gada 1. janvāra, pamatojoties uz Lēmumu 2007/252/IT, Lēmumu 779/2007/EK vai 4. iedaļu „Diskriminācijas apkarošana un dažādība” un 5. iedaļu „Dzimumu līdztiesība” Lēmumā 1672/2006/EK, turpina pārvaldīt saskaņā ar minētajiem lēmumiem, kamēr tās tiek pabeigtas. Attiecībā uz minētajām darbībām atsauci uz komitejām, kas paredzētas

Lēmuma 2007/252/IT 10. pantā, Lēmuma 779/2007/EK 10. pantā un Lēmuma 1672/2006/EK 13. pantā, interpretē kā atsauci uz komiteju, kas paredzētas šīs regulas 9. pantā.

14. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —
Priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS
TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
  - 3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums
  - 3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām
  - 3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajam apropriācijām
  - 3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu
  - 3.2.5. Trešo personu dalība finansējumā
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido programmu „Tiesības un pilsonība” laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam.

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹⁸

33. sadaļa – Tiesiskums

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**¹⁹

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Programmas mērķis ir veicināt brīvības, drošības un tiesiskuma telpas attīstību, veicinot un atbalstot tiesību Eiropas efektīvu īstenošanu, kā tas paredzēts Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Tas jo īpaši attiecas uz tiesībām, kas izriet no Eiropas pilsonības, diskriminācijas aizlieguma dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ un sieviešu un vīriešu līdztiesības principiem, invalīdu un vecu ļaužu tiesībām, tiesībām uz personas datu aizsardzību, bērnu tiesībām, patērētāju tiesībām un brīvības veikt uzņēmējdarbību iekšējā tirgū, veicinot pārrobežu darījumus.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētie mērķi

Lai sasniegtu iepriekš minēto vispārīgo mērķi, programmai ir šādi konkrēti mērķi:

a) veicināt to tiesību izmantošanu, kas izriet no Savienības pilsonības;

¹⁸ ABM — budžeta vadība pa darbības jomām; ABB — budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

¹⁹ Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) vai b) apakšpunktā.

b) atbalstīt diskriminācijas aizlieguma principu efektīvu īstenošanu, tostarp attiecībā uz diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, kā arī atbalstīt sieviešu un vīriešu līdztiesību, invalīdu un vecu ļaužu tiesības;

c) nodrošināt personas datu aizsardzību augstā līmenī;

d) veicināt bērnu tiesību ievērošanu;

e) dot tiesības patērētājiem un uzņēmumiem iekšējā tirgū pārdot un pirkt, savstarpēji uzticoties, nostiprinot tās tiesības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem patērētāju tiesību aizsardzības jomā, un atbalstot uzņēmējdarbības brīvību iekšējā tirgū, veicot pārrobežu darījumus.

Attiecīgā ABM/ABB darbība:

ABB 33 02 un 33 06.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Priekšlikums dos ieguldījumu *acquis* īstenošanā, ļaujot pilsoņiem un uzņēmumiem Savienībā pilnībā izmantot esošo tiesību aktu priekšrocības. Viņi būs labāk informēti par savām tiesībām, un dalībvalstu un ieinteresēto personu rīcībā būs labāki rīki, lai apmainītos ar informāciju par labāko praksi un savstarpēji sadarbotos. Tas, kāda būs priekšlikuma ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām, sīkāk ir izklāstīts ietekmes novērtējuma 4.1.2. sadaļā.

Turklāt ierosinātajām izmaiņām finansēšanas programmās būs acīmredzama pozitīva ietekme uz procesiem, atbilstīgi kuriem tiks pārvaldīts finansiālais atbalsts. Tā sāktos jau ar integrēto pieeju visās programmās pieteikumu apstrādes procesos, attiecībā uz nepieciešamo dokumentāciju un izmantojamajām IT sistēmām. Tas ļautu ietaupīt laiku, jo daudzām ieinteresētajām personām, kas aktīvi darbojas jomās, uz kurām attiecas šīs paaudzes programmas, vairs nebūtu jāsaskaras ar atšķirīgām prasībām, un tās varētu pievērst vairāk uzmanības no satura un kvalitātes viedokļa pamatotu priekšlikumu izstrādei.

Turklāt, pateicoties vienam saskaņotam un uzlabotam projektu atlases procesam, tiktu ievērojami samazināts laikposms starp pieteikuma iesniegšanu un rezultātu saņemšanu, un tas saīsinātu laiku, ko pieteikuma iesniedzēja organizācija pavada neziņā. Tas radītu papildu priekšrocības, jo pārietu daudz īsāks laiks no projekta ieceres brīža līdz tā uzsākšanai, tādējādi tie būtu daudz efektīvāki konkrēto vajadzību risināšanā saskaņā ar Savienības politikas prioritātēm.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus

Lai novērtētu iepriekš minēto mērķu sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītājs ir Eiropas mēroga izpratne par to, kā tiek ievērotas, izmantotas un īstenotas šīs tiesības un sūdzību skaits.

Tiesiskuma ģenerāldirektorāta rīcībā nav pietiekamas informācijas par pašreizējo situāciju, lai noteiktu efektīvus ilgtermiņa vai vidēja termiņa mērķus, bet, pirms tiek sākta programmas īstenošana, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts mēģinās savākt papildu informāciju par pašreizējo situāciju, lai varētu noteikt atskaites punktus un mērķus.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Lai arī tiesību akti ir pamatrīks, lai īstenotu Savienības mērķus tiesību un pilsonības jomā, tomēr tie ir jāpapildina ar citiem līdzekļiem. Šā uzdevuma risināšanā liela nozīme ir finansējumam. Jo īpaši finansējumam vajadzētu pastiprināt tiesību aktu un Līgumā paredzēto tiesību efektivitāti, palielinot pilsoņu, profesionāļu un ieinteresēto personu zināšanas, izpratni un spējas, atbalstot šādas darbības:

- informācijas sniegšanu un sabiedrības izpratnes veidošanu, tostarp atbalstu valstu un Eiropas mēroga kampaņām, lai informētu cilvēkus par viņu tiesībām, kā to garantē ES tiesību akti, un par to, kā šīs tiesības piemērot praksē;

- apmācību un spēju veidošanu profesionāliem juristiem (piemēram, tiesnešiem un prokuroriem) un citiem speciālistiem, lai nodrošinātu viņiem rīkus ES tiesību un tiesiskuma īstenošanai praksē.

Finansējumam ir arī galvenā loma, veicinot starptautisko sadarbību un radot savstarpēju uzticēšanos, īstenojot šādas darbības:

- sadarbības tīklu nostiprināšanu, proti, ES mēroga organizāciju izveide, kas palīdzētu sagatavot turpmākās iniciatīvas šajā jomā, kā arī sekmētu to saskaņotu īstenošanu visā Eiropā;

- pārrobežu sadarbību tiesību aktu piemērošanas jomā, piemēram, izveidojot sistēmu brīdināšanai par bērnu pazušanu, koordinējot operatīvo sadarbību un pārrobežu sadarbību narkotiku apkarošanā.

Turklāt finansējumam vajadzētu atbalstīt:

- pētniecību, analīzi un citas atbalsta darbības, lai sniegtu likumdevējam skaidru un sīki izstrādātu informāciju par problēmām un faktisko situāciju. Šo darbību rezultāti tiktu ietverti ES politikas virzienu attīstībā un īstenošanā un nodrošinātu to, ka to pamatā ir pierādījumi, tie ir mērķtiecīgi un labi strukturēti.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Finansējums no programmas „Tiesības un pilsonība” ir vērsts uz darbībām, kurās ES dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Šajā regulā paredzētās darbības veicina to, ka *acquis* tiek piemērots efektīvāk, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu visā Savienībā. Tikai rīcība Savienības mērogā var nodrošināt saskaņotas darbības, kam būtu rezultāti visās dalībvalstīs. Eiropas Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstis, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai. Bez Savienības atbalsta ieinteresēto personu pieeja līdzīgu problēmu risināšanā būtu sadrumstalota un nesaistīta. Sadarbība un kontaktu veidošana starp tām ļautu plašāk izplatīt labāko praksi, jo īpaši inovatīvās un saskaņotās pieejas dažādās dalībvalstīs. Tie, kuri būtu iesaistīti šajās darbībās, darbotos kā zināšanu izplatītāji savā attiecīgajā profesionālajā darbībā un plašāk izplatītu labāko praksi savās dalībvalstīs.

Tiks atbalstīta pamatota analītiskā bāze politikas virzienu atbalstam un attīstībai. Eiropas Savienības dalība ļauj šīs darbības konsekventi īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomradītus ietaupījumus. Finansējums valsts līmenī neļautu sasniegt tādus pašus rezultātus, tā būtu sadrumstalota un ierobežota pieeja, kas nespēj apmierināt Eiropas Savienības vajadzības kopumā.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Esošo programmu tiesību un pilsonības jomā vidusposma novērtējumos tika apstiprināta programmu vispārējā lietderība, bet tajos tika arī noteikta virkne problēmu, piemēram, līdzekļu izkliešana („*dilution of funds*”, „*saupoudrage*”) daudzos mazos projektos, kam ir tikai neliela ietekme. Par spīti tam apstāklim, ka finansējumu piešķir daudziem projektiem, starp organizācijām, kuras saņem finansējumu, projektu ģeogrāfiskais pārklājums nav līdzsvarots. Vidusposma novērtējumos tika atzīts, ka būtu jādara vairāk, lai uzlabotu finansēto darbību rezultātu un ieguvumu plašāku izplatīšanu un pielietojumu Uzlabot izplatīšanu ir uzdevums, kas cieši saistīts ar izvērtēšanas un pārraudzības uzlabošanu. Vidusposma novērtējumos un sabiedriskajās apspriešanās tika uzsvērts tas, ka no efektivitātes viedokļa pieteikumu iesniedzējiem jāsakaras ar sarežģītām un birokrātiskām procedūrām. No administratīvā viedokļa procedūru dublēšanās atšķirīgajās programmās rada Komisijai lielu administratīvo slogu. Procedūru dublēšanās un lielais administratīvai slogs pagarina procedūru ilgumu. Programmu apvienošana risinātu šo jautājumu un radītu sinerģiju starp programmām.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Programma meklēs sinerģiju, saskaņību un papildināmību ar citiem Savienības instrumentiem, cita starpā ar programmu „Tiesiskums” un programmām šādās jomās: iekšlietas; nodarbinātība; veselības un patērētāju tiesību aizsardzība; izglītība, arodmācība, jaunatne un sports; saziņa; informācijas sabiedrība; paplašināšanās, jo īpaši ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu un fondiem, kas darbojas saskaņā ar vienoto stratēģisko satvaru (VSS fondi). Tiks novērsta darbību atkārtošāns šo pārējo programmu ietvaros un līdzekļus varēs sadalīt starp programmu „Tiesiskums” un programmu „Tiesības un pilsonība”, lai panāktu kopīgus mērķus.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva

- Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- Finansiālā ietekme: no 2014. gada līdz 2020. gadam un turpmāk

Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no YYYY. gada līdz YYYY. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi²⁰

Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

Centralizēta netieša pārvaldība, izpildes uzdevumus deleģējot:

- izpildaģentūrām
- Kopienų izveidotām struktūrām²¹
- valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus
- personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Decentralizēta pārvaldība kopā ar trešām valstīm

Pārvaldība kopā ar starptautiskām organizācijām (*kā precizēts turpmāk*)

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā „Piezīmes”.

Piezīmes

---

²⁰ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucis uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.ccc/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²¹ Kā paredzēts Finanšu regulas 185. pantā.

Iespēja izmantot esošu izpildaģentūru programmas īstenošanai pilnībā vai daļēji ir paredzēta paskaidrojuma rakstā. Šajā posmā attiecība uz šo jautājumu nav pieņemts lēmums, nav arī veikta izmaksu un ieguvumu analīze, taču šādu iespēju vajadzētu paredzēt.

Pārvaldība kopā ar citām organizācijām ir vēl viena iespēja, ko varētu paredzēt nākotnē. Tas attiecas jo īpaši uz starptautiskajām organizācijām, kas minētas 6. panta 2. punktā: Eiropas Padomi, Apvienoto Nāciju Organizāciju un ESAO.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Priekšlikumā ir paredzēts uzraudzības un izvērtēšanas pienākums. Konkrēto mērķu sasniegšana tiks regulāri uzraudzīta, pamatojoties uz priekšlikumā iekļautajiem rādītājiem.

Turklāt vēlākais līdz 2018. gada vidum Komisija sniegs starpposma novērtējuma ziņojumu par programmas mērķu sasniegšanu, līdzekļu izmantošanas efektivitāti un tās Eiropas mēroga pievienoto vērtību. Pēc programmas darbības beigām tiks veikts *ex-post* novērtējums par programmas rezultātu ilgtermiņa ietekmi un ilgtspēju.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Tiesiskuma ģenerāldirektorāts savās izdevumu programmās nav saskāries ar būtisku kļūdu risku. To apstiprina tas, ka Revīzijas palātas gada ziņojumos faktiski nav atrodami būtiski atklājumi, kā arī tas, ka Tiesiskuma ģenerāldirektorāta (un līdzšinējā Tieslietu, brīvības un drošības ģenerāldirektorāta) gada darbības pārskatos (ar tikai vienu izņēmumu saistībā ar *Daphne* programmu 2009. gadā) pēdējos gados nav atrodama atlikušās kļūdas likme, kas pārsniegtu 2 %.

Galvenie noteiktie riski ir šādi:

- izvēlēto projektu sliktā kvalitāte un projekta vājā tehniskā īstenošana, tādējādi samazinot programmas ietekmi; kam par iemeslu ir neatbilstīgas atlases procedūras, pieredzes trūkums vai nepietiekama uzraudzība;
- piešķirto līdzekļu neefektīva vai neekonomiska izmantošana gan attiecībā uz dotācijām (faktisko attaisnoto izmaksu atlīdzināšanas sarežģītais process apvienojumā ar ierobežotajām iespējām pārbaudīt attaisnotās izmaksas nekavējoties), gan iepirkumiem (dažreiz ir ierobežots pakalpojumu sniedzēju skaits, kam būtu nepieciešamās īpašās zināšanas, kā rezultātā iespējas salīdzināt cenu piedāvājumus ir nepietiekamas);
- (jo īpaši) nelielo organizāciju spējas efektīvi kontrolēt izdevumus, kā arī nodrošināt veikto darbību pārredzamību;
- draudi Komisijas reputācijai, ja tiks atklāta krāpšana vai noziedzīgas darbības; trešo personu iekšējās kontroles sistēmas sniedz tikai daļējas garantijas, jo līgumslēdzēju un finansējuma saņēmēju skaits ir liels un viņu sastāvs ir neviendabīgs, katrs izmanto savu kontroles sistēmu, kas bieži ir visai neliela.

Sagaidāms, ka lielākā daļa šo risku tiks samazināta, pateicoties labāk mērķorientētiem priekšlikumiem un vienkāršotiem elementiem, kas iekļauti Finanšu regulas trīs gadu posma pārskatā.

Iekšējo kontroles sistēmu apraksts

Jaunajā programmā paredzētā kontroles sistēma ir esošās kontroles sistēmas turpinājums. Tā sastāv no dažādām daļām: darbību uzraudzība, ko veic programmas pārvaldes nodaļa, *ex ante* kontrole (finanšu pārbaude), ko veic centrālā budžeta un kontroles nodaļa, iekšējā iepirkuma komiteja, *ex post* kontroles attiecība uz dotācijām un revīzijas, ko veic iekšējās revīzijas struktūrvienības un/vai iekšējās revīzijas dienests.

Visiem darījumiem programmas pārvaldes nodaļa veic *ex ante* pārbaudi un budžeta un kontroles nodaļa veic finanšu pārbaudi (izņemot zema riska priekšfinansējuma gadījumā). Dotāciju gadījumā izmaksu atlīdzinājuma pieprasījumi tiek rūpīgi pārbaudīti un tiek pieprasīti apliecinājoši dokumenti, ja to uzskata par nepieciešamu, pamatojoties uz riska novērtējumu. Visas atklātās vai slēgtās iepirkuma procedūras un visas sarunu procedūras, kas attiecas uz summām virs EUR 60 000, iesniedz iekšējai iepirkuma komitejai pārbaudei, pirms tiek pieņemts lēmums par rezultātu.

Ex post kontrolē piemēro "atklāšanas stratēģiju", kuras mērķis ir atklāt iespējami vairāk neatbilstību, lai atgūtu nepamatoti veiktos maksājumus. Saskaņā ar šo stratēģiju revīzijas veic kā projektu izlases pārbaudi, projektus izvēloties, pamatojoties gandrīz vienīgi uz riska analīzi.

Kontroles izmaksas un ieguvumi

Saskaņā ar mūsu aplēsēm 50 līdz 70 % visu to darbinieku, kas iesaistīti esošo finanšu programmu pārvaldībā, veic kontroles funkcijas visplašākajā nozīmē (sākot ar līdzekļu saņēmēju/darbu izpildītāju atlasīti un beidzot ar revīzijas rezultātu īstenošanu). Tas atbilst summai, kas svārstās no 2,1 miljona euro (50 % no 2014. gada cilvēkresursu izmaksām, kas noteiktas 3.2.3. sadaļā) līdz 3,2 miljoniem euro (70 % no 2014. gada cilvēkresursu izmaksām, kas noteiktas 3.2.3. sadaļā). Turklāt ārpalpojumu piesaiste, lai veiktu *ex post* revīzijas, gadā rada izmaksas 75 000 līdz 100 000 euro apmērā, un tās tiek finansētas no administratīvā atbalsta apropriācijām. Šīs izmaksas veido 6 līdz 4% no programmas kopējā budžeta, samazinoties septiņu gadu laikposmā pateicoties tam apstāklim, ka gada apropriācijas būtiski palielinās laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam, savukārt kontroles izmaksas saglabājas visai nemainīgas.

Pateicoties tam, ka tiek veiktas *ex ante* un *ex post* kontroles, kā arī dokumentu pārbaudes un revīzijas uz vietas, vidējā izmērāmā atlikušās kļūdas likme bija mazāka par 2 %, ar tikai vienu izņēmumu saistībā ar *Daphne* programmu 2009. gadā, kad kļūdas likme bija nedaudz virs 2 %. Nākamajā gadā šī problēma tika risināta, palielinot *ex post* pārbažu skaitu uz vietas. Šajās pārbaudēs tika atklātas un labotas atlikušās šāda veida kļūdas. Tādēļ iekšējās kontroles sistēma, kā arī tās izmaksas Tiesiskuma ģenerāldirektorātā tiek uzskatītas par atbilstīgām, lai sasniegtu mērķi, proti, panākt tikai nelielu kļūdas likmi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts turpinās pārbaudīt iespējas uzlabot pārvaldību un veicināt vienkāršošanu. Samazinot programmu skaitu, tiks piemēroti saskaņoti noteikumi un procedūras, samazinot kļūdas risku. Turklāt vienkāršošanas rīki, kas darīti pieejami Finanšu regulas trīs gadu posma pārskatā, tiks izmatoti iespējami plaši, jo sagaidāms,

ka tie samazinās administratīvo slogu līdzekļu saņēmējiem un tādējādi vienlaicīgi samazinās kļūdas risku un administratīvo slogu Komisijai.

(Veicamās) kontroles veidu un intensitātes kopsavilkums

Kopsavilkums par veikto kontroli	Summa miljoni EUR	Līdzekļu saņēmēju skaits/darījumi (% no kopējā skaita)	Apjoms *(novērtējums 1-4)	Segums (% no vērtības)
Visu finansiālo darījumu <i>ex ante</i> kontrole	nepiemēro	100%	1-4, pamatojoties uz darījuma risku un veidu	100%
Iepirkumu komitejas tiesiskuma jomā kontrole pār lēmumiem par iepirkumu veikšanu	nepiemēro	100 % attiecībā uz iepirkumu procedūrām, kas pārsniedz 125 000 euro, un sarunu procedūrām, kas pārsniedz 60 000 euro	4	100 % attiecībā uz iepirkumu procedūrām, kas pārsniedz 125 000 euro, un sarunu procedūrām, kas pārsniedz 60 000 euro
Dotāciju galīgo maksājumu <i>ex post</i> kontrole	nepiemēro	Vismaz 10 %	4	Starp 5 un 10 %

* Kontroles apjoms.

1. Minimāla administratīva/aritmētiska kontrole, neņemot vērā pavaddokumentus;
2. Kontrole, ņemot vērā apstiprinošu informāciju ar neatkarīgas pārraudzības elementu (piem., revīzijas apliecinājums vai cits apliecinājums), bet neņemot vērā pavaddokumentus.
3. Kontrole, ņemot vērā pilnīgi neatkarīgu apstiprinošu informāciju (piem., datubāze, kas apliecina noteiktus prasījuma elementus, trešās personas vai Komisijas novērtējums par sasniegtajiem rezultātiem utt.).
4. Kontrole, ņemot vērā pavaddokumentus un izmantojot piekļuvi tiem, kas ir pieejami attiecīgā procesa stadijā par visām iemaksām un izmaksām (piem., kontrolsaraksti, rēķini, fiziska pārbaude utt.); t.i. tādas pašas intensitātes kontrole, kurā veic darījumu pārbaudi, kā kontroles, ko Revīzijas palāta veic kā daļu no deklarācijas par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Jaunajā programmā „Tiesības un pilsonība” ir vai tiks ieviesti dažādi krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi. Priekšlikuma 11. pantā ir ietverts noteikums par Eiropas Savienības finansiālo interešu aizsardzību. Vienlaikus ar Komisijas stratēģiju krāpšanas apkarošanai (*CAFS*), kas pieņemta 2011. gada jūnijā, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts strādā pie stratēģijas krāpšanas apkarošanai, kura attiektos uz visu izdevumu ciklu, ņemot vērā īstenojamo pasākumu samērīgumu un izmaksu un ieguvumu analīzi. Šīs stratēģijas pamatā ir divi pīlāri: krāpšanas novēršana, pamatojoties uz efektīvām pārbaudēm, un atbilstīga reakcija, ja tiek atklāta krāpšana vai pārkāpumi, kuras rezultātā tiktu atgūtas kļūdaini samaksātās summas un vajadzības gadījumā piemēroti iedarbīgi, samērīgi un atturoši sodi. Stratēģijas krāpšanas apkarošanai apraksta *ex ante* un *ex post* pārbaudžu sistēmu, kuras pamatā ir sarkanās brīdinājuma zīmes, un precīzē procedūras, kas jāievēro darbiniekiem, kad tiek atklāta krāpšana vai pārkāpumi. Tajā ir sniegta arī informācija par sadarbības kārtību ar *OLAF*.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Izdevumu kategorija.....]		Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm
[3...]	[33 01 04.YY] [Programma „Tiesības un pilsonība”]	[Nedif...]	JĀ	JĀ	NĒ	NĒ
[3...]	[33 YY YY YY] [Programma „Tiesības un pilsonība”]	[Dif...]	JĀ	JĀ	NĒ	NĒ

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudzgamu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	Numurs	[3. izdevumu kategorija – Drošība un pilsonība]
--	--------	---

Tiesiskuma ģenerāldirektorāts			2014. gads 22	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Pēc 2020. gada	KOPĀ
• Darbības apropriācijas											
Budžeta pozīcijas numurs – 33 xx xx	Saistības	(1)	42,400	47,900	53,900	60,900	67,900	74,900	83,400		431,3
	Maksājumi	(2)	17,100	27,700	39,800	49,000	59,100	65,900	73,300	99,400	431,3
Budžeta pozīcijas numurs	Saistības	(1a)									
	Maksājumi	(2a)									
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ²³											
Budžeta pozīcijas numurs – 33 01 04 yy		(3)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,7
KOPĀ - apropriācijas Tiesiskuma ģenerāldirektorātam	Saistības	=1+1a +3	43,500	49,000	55,000	62,000	69,000	76,000	84,500		439,0
	Maksājumi	=2+2a +3	18,200	28,800	40,900	50,100	60,200	67,000	74,400	99,400	439,0

²² N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

²³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

* Komisija var paredzēt (daļēju) ārpakalpojumu piesaisti programmas īstenošanai, izmantojot esošās izpildaģentūras. Summas un aprēķinus vajadzības gadījumā koriģēs atkarībā no ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

• KOPĀ — Darbības apropriācijas	Saistības	(4)	42,400	47,900	53,900	60,900	67,900	74,900	83,400		431,3
	Maksājumi	(5)	17,100	27,700	39,800	49,000	59,100	65,900	73,300	99,400	431,3
• KOPĀ — Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,7
KOPĀ - apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 3. IZDEVUMU KATEGORIJA	Saistības	=4+ 6	43,500	49,000	55,000	62,000	69,000	76,000	84,500		439,0
	Maksājumi	=5+ 6	18,200	28,800	40,900	50,100	60,200	67,000	74,400	99,400	439,0

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	„Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Pēc 2020. gada	KOPĀ
TIESISKUMA ĢD										
• Cilvēkresursi		4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522		30,1
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061		0,4
KOPĀ — TIESISKUMA ĢENERĀLDIREKTORĀTS	Apropriācijas	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,5

KOPĀ - apropriācijas daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	(Saistību summa = maksājumu summa)	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,5
--	------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads		KOPĀ
KOPĀ - apropriācijas daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	Saistības	47,739	53,302	59,221	66,311	73,403	80,493	89,083		469,5
	Maksājumi	22,439	33,102	45,121	54,411	64,603	71,493	78,983	99,400	469,5

3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā. Tiesiskuma ģenerāldirektorāts nevar sniegt visaptverošu visu rezultātu sarakstu, kas jāsasniedz ar finansiālu līdzdalību saskaņā ar programmu, šo rezultātu vidējās izmaksas un rādītājus, kā tas paredzēts šajā sadaļā. Šobrīd nav pieejami nekādi statistikas rīki, kas ļautu sagatavot vidējo izmaksu aprēķinu, pamatojoties uz esošajām programmām, un šāda noteiktība būtu pretrunā ar principu, ka jaunajai programmai būtu jānodrošina pietiekama elastība, risinot politikas prioritātes laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam. Tomēr sagaidāmo rezultātu saraksts, lai arī ne visaptverošs, varētu būt šāds:
  - personu skaits mērķgrupā, kas tiek informētas izpratnes veidošanas darbībās;
  - personu skaits mērķgrupā, kas piedalījušās apmācībā;
  - ieinteresēto personu skaits, kas cita starpā piedalās kontaktu veidošanā, apmaiņā, mācību braucienos.
  - pārrobežu sadarbības gadījumu skaits, tostarp izmantojot IT rīkus un Eiropas procedūras;
  - politikas iniciatīvas, pamatojoties uz izvērtējumiem, ietekmes novērtējumiem un visaptverošām ieinteresēto personu un ekspertu apspriedēm;
  - izvērtējumu un ietekmes novērtējumu skaits, kas veikti programmas īstenošanas rezultātā.

Saistību apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus			2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ									
	REZULTĀTI																		
	↓	Rezultāta veids ²⁴	Rezultātu vidējās izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopējais rezultātu daudzums	Kopā izmaksas
1. KONKRĒTAIS MĒRĶIS ²⁵ ...																			
Rezultāts																			
Rezultāts																			
Rezultāts																			
Starpsumma — 1. konkrētais mērķis																			
2. KONKRĒTAIS MĒRĶIS ...																			
Rezultāts																			
Starpsumma — 2. konkrētais mērķis																			
KOPEJĀS IZMAKSAS																			

²⁴ Rezultāti ir piegādājami produkti un sniedzami pakalpojumi (piem.: finansēto studentu apmaiņu skaits, izbūvēto ceļu kilometri, utt.)
²⁵ Konkrētie mērķi, kas norādīti 1.4.2. punktā.

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz administratīvo apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2014. gads ²⁶	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
--	--------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522	30,150
Pārējie administratīvie izdevumi	0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061	0,402
Starpsumma - daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583	30,552

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²⁷								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Starpsumma — ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700

²⁶ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

²⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

KOPĀ	5,339	5,402	5,321	5,411	5,503	5,593	5,683	38,252
-------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Komisija var paredzēt (daļēju) ārpakalpojumu piesaisti programmas īstenošanai, izmantojot esošās izpildaģentūras. Summas un aprēķinus vajadzības gadījumā koriģēs atkarībā no ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Paredzamais apjoms izsakāms pilnas slodzes ekvivalenta vienībās

	2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. ga ds	2019. gads	2020. gads
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki, izsakot ar pilnas slodzes ekvivalentu: FTE)							
33 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	30,75	30,75	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnas slodzes ekvivalentu: FTE)²⁸							
33 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0,5	0,5	0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 yy ²⁹	- galvenā mītne ³⁰						
	- delegācijas						
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE — netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE — tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	31,25	31,25	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75

33 ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ģenerāldirektorāta darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ģenerāldirektorātam gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus. Summas un aprēķinus koriģēs atkarībā no paredzētā ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

²⁸ CA — līgumdarbinieki; INT — pagaidu darbinieki, JED — jaunākie eksperti delegācijās, LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti.

²⁹ Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām „BA” pozīcijām).

³⁰ Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

Veicamo uzdevumu apraksts:

<p>Ierēdņi un pagaidu darbinieki</p>	<p>Veicamie uzdevumi sastāv no visiem uzdevumiem, kas nepieciešami finanšu programmas pārvaldībai, piemēram,</p> <ul style="list-style-type: none"> - sniedzot datus budžeta procedūrai; - sagatavojot gada darba programmas/finansēšanas lēmumus, nosakot gada prioritātes; - pārvaldot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un uzaicinājumus uz konkursu, kā arī turpmākās atlases procedūras; - uzturot sakarus ar ieinteresētajām personām (potenciālajiem/faktiskajiem līdzekļu saņēmējiem, dalībvalstīm utt.); - pārvaldot projektus no darbības un finanšu viedokļa; - veicot pārbaudes, kā aprakstīts iepriekš (<i>ex ante</i> pārbaude, iepirkumu komiteja, <i>ex post</i> revīzijas, iekšējā revīzija); - grāmatvedība; - izstrādājot un pārvaldot IT rīkus dotāciju pārvaldībai; - uzraugot mērķu sasniegšanu un ziņojot par rezultātiem, tostarp sagatavojot gada darbības pārskata un papildu izvēles pakalpojumu ziņojumus.
<p>Ārštata darbinieki</p>	<p>Uzdevumi ir līdzīgi tiem, ko veic ierēdņi un pagaidu darbinieki, izņemot tos uzdevumus, ko nevar veikt ārštata darbinieki.</p>

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

- Priekšlikums/iniciatīva atbilst *nākamajai* daudzgadu finanšu shēmai
- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā

Apraksīt, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.

- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma³¹

Apraksīt, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

Apropriācijas miljonos EUR (līdz 3 zīmēm aiz komata)

	2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Kopā
Norādīt līdzfinansējuma struktūru								
KOPĀ Līdzfinansējuma apropriācijas								

³¹ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
  - pašu resursus
  - dažādus ieņēmumus

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā budžeta gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ³²						
			2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
6xxx..... pants									

Attiecībā uz novirzāmiem dažādiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) izdevumu pozīciju(-as).

[33 yyyyyy...] Ieņēmumu pozīcija

Norādīt ietekmes uz ieņēmumiem aprēķināšanai izmantot metodi..

Šajā posmā ieņēmumi vēl nav zināmi un būs atkarīgi no kandidātvalstu līdzdalības programmā.

³² Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.